

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інженерної транспорту та архітектури

Кафедра будівництва та цивільної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Інженерної, транспорту та архітектури

Олександренко В.П. _____

_____ 2022 р

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Організаційно-технічне забезпечення атестації та паспортизації робочих**

місце в галузі

Освітньо-професійна програма **Охорона праці (за галузями)**

Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Романішина Ольга Валеріївна
Профайл викладача	http://op-bzd.khnu.km.ua/vykladachi/
Е-mail викладача(ів)	o.v.romanishina@gmail.com
Контактний телефон	0973027317
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=4998
Навчальний рік	2022-2023
Консультації	Очні: понеділок 2 пара, 4-223 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
0	Д	1	2	4	120	54	36		18		66	-	-	+	-

Анотація дисципліни

Дисципліна «Організаційно-технічне забезпечення атестації та паспортизації робочих місць в галузі» є однією із вибіркових дисциплін і має місце у підготовці магістрів зі спеціальності 263 «Цивільна безпека», за освітньо-професійною програмою «Охорона праці (за галузями)». Ця дисципліна призначена для поглиблення знань студентів з спеціальної дисципліни «Цивільна безпека сучасних технологій» та має забезпечити: усвідомлення верховенства права. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності. Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності. Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проєктів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки. Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної та виробничої безпеки. Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності. Здатність організувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації на підставі отриманих даних. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефаківців.

Пререквізити: цивільна безпека сучасних технологій.

Кореквізити: переддипломна практика, кваліфікаційна робота, атестаційний іспит.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: є формування у майбутніх фахівців умінь і знань з сучасних методів забезпечення проведення атестації та паспортизації робочих місць.

Завдання: вивчення основних положень та вимог державних стандартів проведення атестації та паспортизації робочих місць..

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати принципи проведення атестації та паспортизації робочих місць, використовувати знання та застосування вимог законодавчих документів з забезпечення організаційно-технічних методів проведення атестації та паспортизації робочих місць; визначати небезпечні та шкідливі виробничі фактори та особливості підходів для попередження можливих загроз життю і здоров'ю працюючих.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Номер гигієни теми		Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота студента		
1	2			Зміст	Год.	Літ-ра
1	2	3	5	6	7	8
1	1	Законодавча база забезпечення атестації та паспортизації робочих місць в Україні.			3	
2	1	Законодавча база забезпечення атестації та паспортизації робочих місць в Україні.	Дослідження важкості й напруженості праці	Опрацювання лекційного матеріалу	4	[1, 2, 8, 11].
3	2	Поняття робочого місця. Шкідлива дія умов праці на людину.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ1	3	[8, 9, 11, 12].
4	2	Поняття робочого місця. Шкідлива дія умов праці на людину.	Дослідження важкості й напруженості праці	Опрацювання лекційного матеріалу	4	[10, 6, 11]
5		Інтегральний критерій важкості праці.			3	
6	3	Інтегральний критерій важкості праці.	Дослідження параметрів виробничого мікроклімату.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ2	4	[11, 12, 6].
7	4	Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.		Опрацювання лекційного матеріалу	3	[10, 11,].
8	4	Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.	Методи добору та аналізу проб повітря виробничих приміщень.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ3	4	[6, 7, 11].
9	5	Методичне забезпечення атестації та санітарно-гігієнічна паспортизація		Опрацювання лекційного матеріалу	3	[6, 7, 11].

		робочих місць.				
10		Методичне забезпечення атестації та санітарно-гігієнічна паспортизація робочих місць.	Дослідження запиленості повітря		3	
1	5	Методичне забезпечення атестації та санітарно-гігієнічна паспортизація робочих місць.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ4	4	[6, 7,11].
12	6	Санітарні норми та їх застосування для аналізу і поліпшення умов праці.	Визначення концентрації шкідливих речовин	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до КР1	4	[7, 11,].
13	7	Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ5	4	[3, 2].
14	7	Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.	Методика гігієнічної оцінки виробничого шуму	Опрацювання лекційного матеріалу	4	[1, 14].
15	8	Санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ6	4	[3, 4].
16	8	Санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.	Методика гігієнічної оцінки виробничої вібрації	Опрацювання лекційного матеріалу	3	[3, 4,15]
17	9	Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ7	4	[3, 15,].
18	9	Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.	Проведення атестації робочих місць за умовами праці	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до КР2	4	[2, 3,17].

*Примітка:** Послідовність проведення занять визначається розкладом (може не відповідати нумерованим тижням)

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції та практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене лабораторну роботу та практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>).

Критерії оцінювання результатів навчання.

При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: допуск до виконання практичного заняття здійснюється на її початку усним опитуванням кожного студента; якість виконання, набутих теоретичних знань та практичних навичок перевіряється шляхом захисту кожного практичного заняття та індивідуального завдання, згідно з робочим планом.

Оцінка, яка виставляється за лабораторну роботу, складається з таких елементів: звіт з виконання лабораторного заняття, письмове опитування по теоретичному матеріалу з теми лабораторної роботи, своєчасний захист лабораторної роботи.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання практичного заняття, знання теоретичного матеріалу з теми, своєчасна здача практичної роботи, кількість або відсутність помилок при виконання практичної роботи.

Засвоєння студентами теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється двома тематичними контролями.

Кожний вид роботи оцінюється за чотирибальною шкалою. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється як середньозважена з усіх видів робіт. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних робіт та практичних занять, а також в дні проведення контрольних заходів. При оцінюванні студента враховуються результати поточного контролю. Кожний вид роботи оцінюється за п'ятибальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів робіт. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота								Підсумковий контроль		
Практичні заняття						Контроль лекційного матеріалу		Іспит		
ПЗ1	ПЗ2	ПЗ3	ПЗ4	ПЗ5	ПЗ6	ПЗ7	ПЗ8	КР1	КР2	
0,6								0,4		-

Умовні позначення: ПЗ – практичне заняття; КР – контрольна робота.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	
B	4,25-4,74	4		Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
C	3,75-4,24	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
D	3,25-3,74	3		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
FX	2,00-2,99	2	Не зараховано	
F	0,00-1,99	2		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
			Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни	
			Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.	

Питання для підсумкового контролю з дисциплін

1. Класифікація основних форм діяльності людини. Фізична й розумова праця. Тяжкість й напруженість праці.
2. Негативний вплив факторів природного, антропогенного й техногенного походження. Критерії оцінки негативного впливу факторів на людину, їх значимість.
3. Оцінка рівня безпеки праці на різних підприємствах.
4. Метеорологічні параметри виробничого середовища. Дія параметрів на організм людини. Тепловий баланс і причини його порушення.
5. Контроль метеорологічних параметрів і складу повітряного середовища.
6. Захист працюючих від опіків.
7. Шкідливі речовини. Класифікація, агрегатний стан, шляхи надходження в організм.
8. Захист від переохолодження.
9. Дія шкідливих речовин на працюючих. Джерела шкідливих речовин.
10. Засоби індивідуального захисту органів подиху (ЗІЗОД).
11. Шум. Джерела шуму. Класифікація шуму.
12. Захист людини від дії шкідливих речовин.
13. Фізичні параметри шуму.
14. Дія шуму й вібрації на людину.
15. Боротьба із шумом (захист від шуму).
16. Вібрація. Джерела вібрації. Класифікація вібрації.
17. Фізичні параметри вібрації.
18. Види випромінювань. Класифікація випромінювань.
19. Боротьба з вібрацією (захист від вібрації).
20. Контроль шуму й вібрації.
21. Характеристика систем вентиляції. Вимоги до вентиляції.
22. ЗІЗ від шуму й вібрації. Вибір ЗІЗ.
23. Аналіз травматизму. Показники травматизму.
24. Планування й фінансування заходів щодо охорони праці.
25. Розслідування, облік, звітність по травматизму.
26. Комплексна оцінка умов праці. Категорії.
27. Загальні особливості проведення атестації робочих місць.
28. Основні етапи атестації робочих місць.

29. Проведення гігієнічних досліджень та підготовка карток умов праці
30. Основна мета атестації робочих місць.
31. Вивчення факторів виробничого середовища і трудового процесу.
32. Оцінка технічного та організаційного рівня робочого місця.
33. Контроль за якістю проведення атестації робочих місць за умовами праці.
34. Гігієнічна оцінка умов праці у разі дії хімічного фактора.
35. Гігієнічна оцінка умов праці у разі дії біологічного фактора

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Быковская М. С. и др. Методы определения вредных веществ в воздухе. – М.: Медицина, 1966. – 422 с.
2. Вредные вещества в промышленности: В 3 т. / Под ред. Н. В. Лазарева. – изд., испр. и доп. – Л.: Химия, 1976. – Т. 1. – 590 с.; 1976. – Т. 2. – 624 с.; 1977 - Т. 3. – 608 с.
3. Методические указания по определению вредных веществ в воздухе. – М.: Минздрав СССР, 1981. – 252 с.
6. Методы оценки производственной среды промышленных предприятий Под ред. Н.Ф. Измерова, Ю.Г. Широкова. – М.: Медицина, 1980. – 208 с.
7. Навроцкий В. К. Гигиена труда. – 2-е изд. – М.: Медицина, 1974. – 439 с.
8. Перегуд Е. А., Гернет Е. В. Химический анализ воздуха промышленных предприятий. – Л.: Химия, 1973. – 440с.
9. Руководство к лабораторным занятиям по гигиене труда / Под ред. 3. И. Израэльсона, Н. Ю. Тарасенко. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Медицина 1981. – 482 с.
10. Санитарно - химический контроль воздуха промышленных предприятий Під ред. С. И. Муравьевой. – М.: Медицина, 1982. – 352 с.
10. Соловйова Т.В., Хрусталева В.А. Пособие методов определения вредных веществ в атмосферном воздухе – М.: Медицина, 1974. – 300 с.
11. Руководство к практическим занятиям по гигиене труда / Под ред. проф. А.М. Шевченко. - К.: Вища школа. 1986. - 336 с.

Допоміжна

12. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
13. ГОСТ 12.1.005-88 ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны.
14. ДСН 3.3.6.037-99 Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
15. ГОСТ 12.1.003-83 (СТ СЭВ 1930-79) ССБТ. Шум. Общие требования безопасности.
16. ГОСТ 12.1.012-90 Вибрационная безопасность. Общие требования.
17. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.
18. ДБН В.2.5-28-2006 Природне та штучне освітлення.
19. Основи охорони праці. Лабораторний практикум. Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти України. – Б.М. Коржик. – Харків. ХДАМГ.-2002.- 105с.
20. Гігієна праці (Методи досліджень та санітарно-епідеміологічний нагляд) за ред. А.М. Шевченка, О.П. Яворовського. – Вінниця: Нова книга, 2005.-528 с.

Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.

Розробник _____ к.т.н., доц. Романішина О. В.

Погоджено:
Гарант ОП _____ д.т.н., проф. Калда Г.С.

Зав.каф. БЦБ _____ д.т.н., проф. Калда Г.С.

